МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

ІНОЗЕМНА МОВА

ПРОГРАМА

навчальної дисципліни
підготовки докторів філософії
зі спеціальностей 011 "Науки про освіту", 051 "Економіка",
056 "Міжнародні економічні відносини", 071 "Облік і податкування",
072 "Фінанси, банківська справа та страхування", 073 "Менеджмент",
074 "Публічне управління та адміністрування", 075 "Маркетинг",
076 "Підприємництво, торгівля та біржова діяльність",
122 "Комп'ютерні науки та інформаційні технології", 242 "Туризм"

2016

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО:

Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця, кафедра іноземних мов та перекладу

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: Колбіна Т.В., д. пед. н, проф.

Обговорено та рекомендовано до затвердження

Вченою радою ХНЕУ ім. С. Кузнеця

25 квітня 2016 року, протокол № 9

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни "Іноземна мова" складена відповідно до освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії зі спеціальностей 011 "Науки про освіту", 051 "Економіка", 056 "Міжнародні економічні відносини", 071 "Облік і оподаткування", 072 "Фінанси, банківська справа та страхування", 073 "Менеджмент", 074 "Публічне управління та адміністрування", 075 "Маркетинг", 076 "Підприємництво, торгівля та біржова діяльність", 122 "Комп'ютерні науки та інформаційні технології", 242 "Туризм".

Предметом вивчення навчальної дисципліни є теоретичні і практичні аспекти наукової й професійної комунікації засобами іноземної мови.

Міждисциплінарні зв'язки: Дисципліна належить до загальноосвітніх дисциплін підготовки докторів філософії ("Методологія і організація наукових досліджень", "Методика викладання та інноваційні технології в педагогіці"), ґрунтується на знаннях системи іноземної мови, навичках здійснення мовленнєвої діяльності, досвіду міжкультурної комунікації.

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

1. Професійна комунікація: теорія і практика.
2. Наукова комунікація: тренінг.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни "Іноземна мова" є формування іншомовної комунікативної компетентності в академічній, науковій і професійній сферах в усній та письмовій формах.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни "Іноземна мова" є:

- вдосконалення системи знань з фонетики, граматики й лексики професійної іноземної мови, їх активізація для здійснення науково-дослідної діяльності;
- формування вмінь і навичок з усіх видів мовленнєвої діяльності (читання, говоріння, аудіювання, письмо) в академічній, науковій і професійній сферах, а саме: читати оригінальну наукову літературу зі спеціальності на іноземній мові; оформляти здобуту з іншомовних джерел інформацію у вигляді наукової статті, перекладу, реферату, резюме; готувати іноземною мовою повідомлення і доповіді на теми, пов'язані з науковою роботою аспіранта; здійснювати ефективну комунікацію на тему наукового дослідження.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-наукової програми здобувачі освітньо-наукового ступеня доктор філософії набувають іншомовної комунікативної компетентності в академічній, науковій і професійній сферах, що передбачає:

- спроможність вилучати наукову інформацію професійного спрямування з іншомовних джерел на основі критичного аналізу;

- здатність до спілкування і ефективної взаємодії іноземними мовами з широкою науковою спільнотою в галузі наукової та професійної діяльності на міжнародних конференціях, у рецензованих національних та міжнародних виданнях на принципах діалогу культур і з урахуванням соціокультурного контексту.

Складники іншомовної комунікативної комунікації
в академічній, науковій і професійній сферах:

- лінгвістична (мовна й мовленнєва) – знання ключової фахової термінології, типових для наукового стилю граматичних структур професійної іноземної мови; вміння і навички усної та письмової комунікації в академічній, науковій і професійній сферах;
- прагматична – здатність до критичного аналізу прочитаної іншомовної наукової літератури зі спеціальності, спроможність до діалогічного спілкування іноземними мовами з широкою науковою спільнотою та громадськістю в галузі наукової та професійної діяльності, оприлюднення іноземними мовами результатів дослідження на наукових конференціях і у рецензованих національних або міжнародних виданнях.
- соціокультурна (знання особливостей процесу наукової комунікації у міжкультурному контексті, спроможність ефективно взаємодіяти з науковцями – представниками інших культур у ситуаціях міжкультурної комунікації).

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 300 годин, 10 кредитів ЄКТС.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Професійна комунікація: теорія і практика.

Тема 1. Текст за спеціальністю як об'єкт наукового пізнання.

Характеристика функціональних стилів. Особливості наукової літератури (лексичні, граматичні, стилістичні). Фахова термінологія. Аналіз особливостей наукових текстів (на конкретних прикладах).

Тема 2. Переклад іншомовних текстів за спеціальністю: теоретичні аспекти, практичні завдання.

Сутність поняття "переклад". Основні види перекладу. Сутність процесу перекладу. Особливості перекладацької діяльності. Застосування сучасних комунікаційно-інформаційних засобів.

Завдання на переклад текстів за спеціальністю.

Тема 3. Перекладацька діяльність. Сутність перекладацької компетентності.

Модель аналізу тексту. Багатозначність слів, пошук еквівалентів. Безеквівалентна лексика, інтернаціоналізми, "фальшиві друзі перекладача". Перекладацькі трансформації, способи компенсації змістових втрат при перекладі, контекстуальні заміни. Складники перекладацької компетентності.

Практика перекладу.

Тема 4. Способи компресії змісту наукових текстів.

Реферування й анотування (призначення, структура, лінгвістичні особливості). Види анотацій (описова, реферативна) і рефератів (реферат-конспект, реферат-резюме, оглядовий реферат). Користування словниками і довідковою літературою.

Змістовий модуль 2. Наукова комунікація: тренінг.

Тема 1. Наукове письмо.

Побудова наукових текстів, стратегії їх написання, особливості цитування, складання резюме, графічного оформлення.

Тренінг з написання наукового тексту.

Тема 2. Спілкування на тему наукової роботи.

Дисертаційна робота (актуальність проблеми дослідження, теоретична та практична значущість, наукова новизна, виклад змісту роботи, основні висновки).

Підготовка повідомлення з теми наукової роботи (монологічне мовлення), обговорення її результатів (діалогічне мовлення).

Тема 3. Міжнародні науково-практичні конференції: підготовка доповіді, дискусія.

Презентація доповіді (структура, розподіл часу на основні етапи презентації).

Мовленнєві кліше презентації: привітання, представлення змісту основних частин, відповіді на питання, реагування на складні й незручні питання тощо).

Основні "формули" спілкування в ситуаціях, пов'язаних з участю в міжнародних наукових конференціях: транспорт, орієнтація в місті, оргкомітет конференції, готель, харчування, культурна програма конференції.

3. Рекомендована література:

Основна

Література з англійської мови:

1. Англійська мова: основи ведення бізнесу: для студентів економічних спеціальностей: навч. посіб. / І.О. Решетняк, О.О. Олексенко. – Х.: ВД "ІНЖЕК", 2014. – 207 с.
2. Іноземна мова за професійним спрямуванням. Кроки до підприємницької діяльності: підручник / Т. А. Борова, Бутковська Н.О. – Х.: ІНЖЕК, 2010. – 334 с.
3. Практика перекладу з англійської мови для студентів економічного профілю: навч. посіб. / Н. Г Долініна., З. М. Сучкова, О. В Іваніга. – Х.: ВД "ІНЖЕК", 2009. – 144 с.
4. Английский язык: основы ведения бизнеса: для студентов, слушателей магистратуры и ВШМБ: учеб. пособие / И. А. Решетняк, И .А. Шаповалова. – Харьков: ИД "ИНЖЭК", 2005. – 184 с.
5. Финансово кредитная система. Сборник текстов и упражнений: учеб. пособие / Н. Г. Долинина, Н. А. Бутковская, В. Л. Пугачева. – Харьков: ИД "Инжэк", 2003. – 96 с.
6. Справочник по практической грамматике английского языка: уч. пособие / Н. Г. Долинина, З.М. Сучкова, И.М. Шинкаренко. – Харьков: ИД "Инжэк", 2003. – 100 с.
7. Методические рекомендации к реферированию текстов по экономике курса "Английский язык" для студентов 3 – 4 курсов специальностей 7.050103, 7.050206 дневной формы обучения и аспирантов / сост. З. В. Зобова, З. М. Сучкова. – Х. : Изд. ХГЭУ, 2004. – 44 с.
8. Практические задания по грамматике курса "Английский язык" для аспирантов и соискателей всех форм обучения / сост. Н. М. Лисица, Л. А. Игнатенко. – Х. : Изд. ХГЭУ, 2000. – 36с.
9. Практические задания по грамматике курса "Английский язык" для студентов 1 – 4 курсов всех специальностей всех форм обучения, аспирантов и соискателей / сост. Л. А. Игнатенко, С. Е. Тарасенко. – Х. : Изд. ХГЭУ, 2001. – 48 с.
10. Практичні завдання з граматики навчальної дисципліни "Ділова іноземна мова" для студентів 3 – 5 курсів усіх напрямів підготовки, аспірантів і здобувачів усіх спеціальностей усіх форм навчання / укл. Л. О. Ігнатенко. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2011. – 32 с.
11. Русско-украинско-английский экономический словарь / сост. Л. А.

Игнатенко, М. В. Бондаренко, Н. Г. Долинина – Х.: ИД "ИНЖЭК", 2005.– 136 с.

12. Ігнатенко Л. О. Тести з ділової англійської мови для економістів : навч. посібн./ Л. О. Ігнатенко, І. О. Решетняк. – Х.: ВД "ИНЖЕК", 2009. – 144 с.

13. Тести з навчальної дисципліни "Англійська мова" для аспірантів, здобувачів та слухачів магістратури державної служби / Л. О. Ігнатенко. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2007. – 32 с.

14. Тренувальні вправи, завдання та тести з навчальної дисципліни "Ділова англійська мова" для аспірантів усіх форм навчання / укл. Л. О. Ігнатенко, І. О. Решетняк. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2010. – 32 с.

15. BBC Learning English [Electronic resource]. – Режим доступу: http://www.bbc.co.uk/worldservice/learningenglish/business/index.html

16. Business English Exercises [Electronic resource]. – Режим доступу: http://www.bing.com/search?q=www.berrterenglish.com%2Fexerciselist.html&FORM=IE8SRC.

17. Business English Pod [Electronic resource]. – Режим доступу: http://www.businessenglishpod.com/.

18. E. L. Easton Business English online [Electronic resource]. – Режим доступу: http://www.eleaston.com/biz/home.html.

19. Macmillan Business [Electronic resource]. – Режим доступу: http://www.businessenglishonline.net/.

20. Бюро научно-технических переводов "Норма-ТМ" [електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.norma-tm.ru.

21. Компания Неотэк (Neotech Translation Agency) [електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.neotech.ru.

22. Словарь мультитран [електронний ресурс]. – Режим доступу: http://multitran.ru.

Література з німецької мови

23. Колбіна Т. В. Про бізнес німецькою мовою / Т. В. Колбіна, Л. В. Мельніченко. – Х. : ВД "ІНЖЕК", 2009. – 271 с.

24. Практикум по немецкому языку: учебно-практическое пособие для самостоятельной работы студентов / Т. В. Колбина, Л. В. Мельниченко. – Х.: Изд. ХНЭУ, 2013. – 224 с.

25. Колбіна Т. В. Немецко-русский словарь экономических терминов / Т. В. Колбина, Л. В. Мельниченко. – Харьков: ИД ИНЖЭК", 2005. – 256 с.

26. Курінна С.Д. Розмовляєте німецькою? – Розмовляйте німецькою! Робочий зошит до навчального посібника / С.Д. Курінна, Л.В. Лукашова, Д.С. Ципіна. – Харків: Вид. ХНЕУ, 2010. – 144 с.

27. Лукашова Л.В. Розмовляєте німецькою? – Розмовляйте німецькою! Навчальний посібник. – Х.: ВД "ІНЖЕК", 2010. – 292 с.

28. Achilles U. Marktplatz. Deutsche Sprache in Wirtschaft / U. Achilles, D. Klause, W. Pleines. – DW–CDC–DIHT, 1998. – 187 S.

29. Freyhoff D. Marktwirtschaft. Ринкова економіка : німецько-український навчальний посібник / D. Freyhoff, O. V. Beketova, N. Yzermann. – К. : Вид. УАДУ, 1999. – 156 с.

30. Forum Wirtschaftsdeutsch [електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.wirtschaftsdeutsch.de

31. Deutsch als Fremdsprache [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.deutsch-als-fremdsprache.de.

32. Goethe-INSTITUT München [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.goethe.de.

33. Materialien zum Deutschunterricht [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http:// www.zum.de/cgi-bin/hoturls?deutsch

34. Texthaus [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.texthaus.com.

35. Institut für Internationale Kommunikation [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.wirtschaftsdeutsch.de/webliographie/Interkulturelle_Wirtschaftskommunikation/.

Література з французької мови

36. Справочник по грамматике французского языка / сост. Е. С. Коцюба, Л. П. Метелина. – Х. : Вид. "ИНЖЕК", – 2005. – 174 с.

37. Безугла І.В. Оригінальні економічні тексти та практичні завдання з навчальної дисципліни "Іноземна мова" для студентів 5-6 курсів спеціальності 8,03050301 "Міжнародна економіка" всіх форм навчання / І.В. Безугла, Л. П. Метеліна. – Харків: Вид. ХНЕУ, 2012 – 48 с.

38. Безугла І.В. Методичні рекомендації до виконання самостійної роботи з теми "Презентація" навчальної дисципліни "Ділова іноземна мова" для студентів IV-V курсів усіх напрямів підготовки всіх форм навчання. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http:// www.ikt.hneu.edu.ua/ course/category.php?id=151.

39. Безугла І.В. Професійно-орієнтовані тексти та завдання з теми "Міжнародна економіка" навчальної дисципліни "Іноземна мова" для студентів IV-V курсів усіх спеціальностей всіх форм навчання. [Електронний ресурс] / Безугла І. В. – Режим доступу: http://www.ikt.hneu.edu.ua/ course/category.php?id=151.

40. Безугла І. В. Тексти та практичні завдання до самостійної роботи з курсу "Французька мова" для студентів I - III курсів усіх спеціальностей денної форми навчання. [Електронний ресурс] / І. В. Безугла, О. П. Просяник. – Режим доступу: http://www.ikt.hneu.edu.ua/ course/ category.php?id=151.

41. Метеліна Л. П. Вправи та завдання до оригінальних економічних текстів з навчальної дисципліни "Французька мова" для студентів III - IV курсів усіх напрямів підготовки всіх форм навчання. [Електронний ресурс] / Метеліна Л. П. – Режим доступу: http:// www.ikt.hneu.edu.ua/ course/category.php?id=151.

42. Agence de promotion du Fle [електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.fle.fr.

43. Agence Universitaire de la francophonie [електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ccip.fr/rime.

44. Echange fiches de préparation - Google Groups [електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ensmp.fr/~scherer/graticiels.

45. Français langue étrangère et langue seconde (ClicNet) [електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.clicnet.swarth/more/edu/fle/html.

Допоміжна

46. Вейзе А. А. Практическое пособие по обучению реферативному переводу / А. А. Вейзе, А. В. Конышева. – Мн. : МГЛУ, 1997. – 37 с.

47. Куропаткин Я. Б. Читайте английские научные тексты / Я. Б. Куропаткин. – М. : Высшая школа, 1991. – 156 с.

48. Успенская Н. В. Как писать по-английски научные статьи, рецензии и рефераты / Н. В. Успенская, Т. Н. Михельсон. – СПб. : Специальная литература, 1995. – 168 с.

49. Yachontova T.V. English Academic Writing. Основи англомовного наукового письма: Навч. посібник для студентів, аспірантів і науковців. – Львів: Видавничий центр ЛНУ ім.. Івана Франка, 2002. – 220 с. – Англ., укр.

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання: іспит, що за змістом і структурою відповідає стандартним вимогам міжнародних тестів з іноземних мов на відповідність рівню В2; підготовка та публічний захист реферату з проблеми наукового дослідження.

5. Засоби діагностики успішності навчання:

поточні та підсумкові тестові завдання, комплексні контрольні роботи,

завдання на практичних заняттях, переклад наукової літератури, презентації, виступи на конференціях, реферат, наукові статті іноземною мовою.